

ಈರಯ್ಯ ಕಿಲೇದಾರ ಅಂಕಣ

ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳು

ಶತ್ರುವಿನ ಶತ್ರು ಮಿತ್ರ'. ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮಾತಿದು. ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯದ ಜೀವಸರಪಳಿಯ ಒಂದೊಂದೇ ಕೊಂಡಿಗಳು ಕಳಚಿ ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಆಗಿದೆ. ಜೀವದಾರಿ ನಿರ್ಜೀವ ದಾರಿ ಆಗಿದೆ. ಇರುವೆ, ಗೆದ್ದಲು ಹುಳು, ಜೇನು ಹಾಗೂ ದುಂಬಿಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇರುವೆ ಹುತ್ತಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆ, ಕಸ, ಚಿಪ್ಪಾಡಿ, ದಂಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿಸುವ ಗೆದ್ದಲು ಹುಳುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಎರೆಹುಳುಗಳೂ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತತ್ವ ಇದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದು ಬೇಡವಾದದ್ದು ಎರಡೂ ಇವೆ. ಬೇಕಾದುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇಡವಾದುದು ಬೇಗ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಬೇಗನೆ ಸಾಯಲಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಳೆಕಸಗಳನ್ನೇ ನೋಡಬಹುದು. ಕಳೆ - ಕಸಗಳು ಯಾವುದೇ ಬೀಜ ಹಾಕದೆ, ಆರೈಕೆ ಮಾಡದೆ, ಬೆಳೆಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ನಳನಳಿಸುತ್ತವೆ. ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳು ಅಲ್ಲ ಆಯುಷಿ. 'ಬೆಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಯ ಚೆಲ್ಲಾಟ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಕೀಟಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಕೀಟಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕಳೆನಾಶಕ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಹಾಗೂ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. ಕೀಟಗಳ ಚೆಲ್ಲಾಟ, ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟವೆನಿಸಿದೆ.

ಹೆಸರು, ಅಲಸಂದೆ, ಉದ್ದು, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ವರಾಣಿ ಮತ್ತು ಅವರೆಕಾಯಿಕೊರೆಯುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಮೊದಲು ಕೇವಲ ಡಿಸಿಎಚ್ ಹತ್ತಿಗೆ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಬಾಧೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೀಗ ಬೆಂಡೆ, ಬದನೆ, ಟೊಮ್ಯಾಟೋದಂತಹ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾವು, ದಾಳಿಂಬೆ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕೋಸು, ಹೂಕೋಸುಗಳೂ ಕೀಟರಾಕ್ಷಸನ ಹಾವಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟ, ಅದಕ್ಕೆ 'ಹೀಲಿಯೋಥಿಸ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಹೀಲಿಯೋಥಿಸ್ ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಪಡೆದಿದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತು ಸಿಂಪಡಿಸಿದರೂ ಕೀಟ ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೃಷಿರಂಗದ ನೆಮ್ಮದಿ ಹಾಳಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಕೊಂದು ತಿಂದು ಬದುಕುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಕೊಂದು ತಿಂದು ಬದುಕುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧ್ಯ. ಇಂದೇನಾಗಿದೆ? ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಒಂದೋ ಕೀಟಗಳು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿವೆ. ಅಥವಾ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೀಟಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವೈರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕುವ ಕೀಟಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ವಿಷ ಸಿಂಪರಣೆಯಿಂದ ಬೇಗನೆ ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಅಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿಗಿಂತ ಅವಸಾನದತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ಈ ಗುಳಿದಿರುವ ದಾರಿ ಎಂದರೆ, ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಉಳಿಸುವುದು. ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳು

ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳು ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ದವಡೆಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ, ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸಿ, ಅವುಗಳ ದೇಹ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಜೀವರಸ ಹೀರುತ್ತವೆ. ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು ಕಾಲು ಮತ್ತು ಬಾಯಿ ಮೂಲಕ ಗಟಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳನ್ನು

ತುಮಡರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ನೋಣ, ಸಣ್ಣ ಪತಂಗಗಳು, ಕಂದುಜಿಗಿ ಹುಳ, ಮತ್ತು ಎಲೆಮಡಚುವ ಹುಳಗಳನ್ನು ಪರಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತವೆ. ಮಿರಿಡ್ ಜಾತಿಯ ತಿಗಣೆಗಳು ಜಿಗಿಹುಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಡಕೊರೆಯುವ ಹುಳಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕ್ಯಾರಬಿಡ್ ಎಂಬ ದುಂಬಿ ಜಾತಿಯ ಕೀಟಗಳು ಜಿಗಿಹುಳ, ಕೋರಿಹುಳ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಗಿಡದ ಗರಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಹುಳಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಗುಳದಾಳ ಹುಳದ ಮರಿಕೀಟಗಳು ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಹೇನು, ಹಿಟ್ಟು-ತಿಗಣೆ, ಬಿಳಿನೋಣ, ನುಶಿ ಮತ್ತು ಜಿಗಿಹುಳು ಹಾಗೂ ಸುಳಿನೋಣಗಳನ್ನು ಎಗರಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ವಿನಾಶಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ನಾಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ - ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳು:

ಸ್ಥಳೀಯ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ದೂರದ ಅಮೇರಿಕಾದ ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಗತ್ಯ ಇರಲಾರದು. ಭಕ್ಷಕ, ಪರೋಪಜೀವಿ ಮತ್ತು ರೋಗಾಣುಗಳ ಮೂಲಕ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದು ಒಳಿತು. ಪರಭಕ್ಷಕ ಅಥವಾ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಾದ ಅಸಮತೋಲನ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಬಲ್ಲದು. ಸಮಗ್ರ ಪೀಡೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಪೀಡೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯ ಎನಿಸಿವೆ. ಏನಿದು ಪರಂತ್ರ ಜೀವಿ? ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪರತಂತ್ರಜೀವಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವುದು. ಮೊದಲನೆ ಹಂತ, ಎರಡನೆ ಹಂತವೆಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ತತ್ತಿಗಳುಳ್ಳ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ರೈತರು ಅದನ್ನು ಒಯ್ದು ಆಯಾ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬರುವ ರಸಹೀರುವ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ತಡೆಯಲು ಹೊಲದ ಬೆಳೆಯ ಗಿಡ ಅಥವಾ ದಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಕೋಲು ನಡೆಸಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ತತ್ತಿಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆದ ಕೀಟಗಳು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಸರ್ವನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದ್ದೇನೆ ಸಾಧ್ಯ? ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ (ರಸ ಹೀರುವ ಮತ್ತು ಕಾಯಿಕೊರಕದಂಥ) ಕೀಟಗಳ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ಚುಚ್ಚಿ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲಾರದು.

ಪರತಂತ್ರಜೀವಿಗಳಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಕೀಟಗಳು ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಬಲ್ಲವು ಆಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಬೆಳೆಗಳು ಕೀಟದ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತ ಆಗುವವು. ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ಬಳಕೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಇಲ್ಲದಾಗುವವು. ಕಬ್ಬಿಗೆ ಬರುವ ಬಿಳಿ ಉಣ್ಣೆ (ಕೀಟ) ಗಳ ಹತೋಟಿಗೆ, ಟೊಮ್ಯಾಟೋ ಬದನೆ, ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯ ಕೀಟ ಹತೋಟಿಗೆ ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳ ತತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪರತಂತ್ರ ಜೀವಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ?

ಈ ಪರತಂತ್ರಜೀವಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿವೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಲಹೊಂಗಲದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಸೋಪರ್ಲಾ ಎಂಬ ಕೀಟದ ತತ್ತಿಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಂಚೆ ಮೂಲಕವೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಧಾರವಾಡ, ಗಂಗಾವತಿ, ಗುಲಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಡಾವಣಗೆರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರತಂತ್ರಜೀವಿ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರತವಾಗಿದ್ದು ರೈತರು ಇವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೇವಲ ಬಿಟಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೊಂದೇ ಕೀಟ ಹತೋಟಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಕ್ರಮ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರತಂತ್ರಜೀವಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳತ್ತ ರೈತರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಕಳೆಗಳು ವೈರಿಗಳಲ್ಲ

1998ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಕೃಷಿ ಪದವಿಯ ಅಂತಿಮ ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಾನುಭವ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಭೆಟ್ಟಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಕಸವನ್ನು ನೋಡಿ 'ಏನೀ ತೋಟದ ತುಂಬ ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಬೆಳೆಸಿದೀರಲ್ಲೇ' ಎಂದರು. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಭಾವ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಸೇಂಗಾದ ಸುಗ್ಗಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಳೆ ತೆಗೆಸಲು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. 'ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಬಿಡ್ರೀ, ಆಳಗೋಳ ದಾರಿ ಯಾಕ ನೋಡತೀರಿ' ಎಂದರು. ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಶೆಂಗಾ ಸುಗ್ಗಿ ಮುಗಿಯುವದು ಕೂಡಲೇ ಕಳೆ ತೆಗೆಸಿದರಾಯಿತೆಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬರುವ ಅಡಚಣೆಗಳು ಕೃಷಿ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪದವಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಗಿಟ್ಟಿಸುವವರಿಗೆ ಹೊಳೆಯದ ಸಂಗತಿ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವದು ಸರಿ. ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವೇಪಂಪಿನಿಂದ ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಬಲ್ಲ, ಕಳೆ ಕಸ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಟ್ಟು ನಾಶವಾಗಬಲ್ಲದು. ಆಳುಗಳಾದರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ನೂರಾರು.

ತೋಟದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಜಾತಿಯ ಗಿಡ, ಮರ, ಕಂಟಿಗಳಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಮಾತ್ರ ಗಳೆ ಹೊಡೆಯಬಹುದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡಲು ಅಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಕಳೆ ಬೆಳೆದಿತ್ತು. ಎತ್ತುಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಗಳೆ ಹೊರೆಯಲು ಹದ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹದ ಬಂದಾಗ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗಳೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ತೊಂದರೆಗಳು ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಸುಗ್ಗಿ ಬೇರೆ ಇತ್ತು. ಶೆಂಗಾ ಕಿತ್ತು ಅದರ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಒಣಗಿಸಬೇಕು, ಒಣಗಿಸಲು ಮಳೆಯ ಕಾಡಾಟ ಬೇರೆ ಶೆಂಗಾದ ಬಳ್ಳಿಗುಂಪಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಅದನ್ನು ತೊಯ್ಯದಂತೆ ಒಣಗಿಸಿ ಬಣಿವೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಶೆಂಗಾದ ಬಳ್ಳಿ ದನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಮೇವು ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರಿಂದ ಕಳೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಹೂವಾಡಿಸುವ ಹಂತ ಮುಗಿದು ಕಾಳು ಅಗುವದರಲ್ಲಿತ್ತು. ನನ್ನದು ಸಾವಯವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ತೋಟವಾಗಿದ್ದು ನಾನು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳ ವಿರೋಧಿ. ಟೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನಾನೊಮ್ಮೆಯೂ ಅಗೆತ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಣಗಿದ ಟೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಗಿಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿರುವೆ. ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೇ ಆದ ವಿಚಾರದಂತೆ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವೆ. ಅವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಆದರೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಿತವ್ಯಯ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದ ಬೇಸಾಯ ನನ್ನದು.

ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಕಸ ಒಂದೇ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುದುರೆಮೆಂತೆ, ಹನ್ನಿ ಕಸ, ನರಿಬಾಲದ ಹುಲ್ಲು, ಚಿಂಪಿಗ್ಯಾನ ಹುಲ್ಲು, ಕಡಗೋಲ ಮಂಡ್ಯಾನ ಹುಲ್ಲು, ಇಗಳಿ, ಕಿರಕಸಾಲಿ, ಹಕ್ಕರಿಕೆ, ತೀಕಿ ತಪ್ಪಲಿನ ಕಸ ಮೊದಲಾದ ಕಸಗಳೂ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಪಾರ್ಥೇನಿಯಂ ಮಾತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆಮಾಚಿ ತಾನೇ ಮಿಗಿಲೆಂದು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಐದು ಜನ ಹೆಂಗಸರು ಆರು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಸವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೆದೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಮೆದೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟ ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾವು, ಕರಿಬೇವು ನುಗ್ಗೆ ಮೊದಲಾದ ಗಿಡಗಳ ಬುಡದ ಸುತ್ತಲೂ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 460 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದವು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವದರ ಔಚಿತ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಕಳೆ ಕಸಗಳನ್ನು ವೈರಿಗಳಂತೆ ಕಾಣುವದು ತಪ್ಪು. ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಎರಡು ಮೂರು ಹೊರೆಯಷ್ಟು ಹುಲ್ಲು, ಕಸ ಹಸಿರು ಮೇವು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಕಿರಕಸಾಲಿ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕರಿಕೆಯ ತಪ್ಪಲು ಪಲ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಉಳಿದ ಕಸವೆಲ್ಲ ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ತೇವಾಂಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕಳೆಕಸಗಳು ಕಳಿತು ಸಾವಯವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ವಂಶವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಐದನೆಯದಾಗಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸತ್ಪಯುತವಾದ ಗೊಬ್ಬರವ (ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ) ನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಖರ್ಚಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಳೆನಾಶಕಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚಿಗಿಂತ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಕಿರಕಸಾಲಿ, ಹಕ್ಕರಿಕೆಯಂತಹ ಒಳ್ಳೇ ಸತ್ಪಯುತ ಹಸಿರು ಪಲ್ಯಗಳು, ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು

ಕಸಗಳು (ಮೇವು) ಸುಟ್ಟು ಕರಕಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ದೊರಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಕಳೆಯನ್ನು ಆಳುಗಳಿಂದ ತೆಗೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಒಕ್ಕಲುತನ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಯಾವುದೋ ಕಂಪನಿಯವರು ಅವರು ಹೇಳಿದ ದರಕ್ಕೆ ಖರೀದಿಸಿ ತಂದು ಕಳೆನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಆ ಕಂಪನಿಗೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕಂಪನಿಗಳೆಲ್ಲ ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಬೆವರಿನ ಫಲದ ಲಾಭ ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯ ಪಾಲಾಗದೆ ಇರುವುದು ಕಳೆ ತೆಗೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮದ ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತೋಟವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ, ದುಡಿದ ಕೈಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ ಪರಾವಲಂಬಿಯಾಗದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿಗೆ ಕಳೆಯನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆಸಿದ ಕ್ರಮ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ.

ಕೀಟ ಹತೋಟಿಗೆ ಜೈವಿಕ ಬಾಣ

“ಎಂಥಾ ಔಷಧ ಹೊಡೆದರೂ ಕೀಡಿ ಸಾಯವಲ್ಲವು” -ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೈತರ ಬಾಯಿಂದ ಬರುವ ಮಾತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಕೊನೆಯ ಅಸ್ತ್ರ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ, ರೈತರು ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬಲ್ಲವು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಸಿಕ್ಕ- ಸಿಕ್ಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಿಸರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವಾಗಿದೆ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಲಾರವು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರೈತರೆ ಸ್ವತಃ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೀಟಗಳ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಅಂತಹ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳು ಹೀಗಿವೆ;

1) ಮಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವುದು 2) ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು 3) ಹದ, ಬೆದೆ ನೋಡಿ ಗಳೇ ಹೊಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು 4) ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ 5) ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು 6) ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ ಬೇಸಾಯ 7) ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸುವುದು 8) ಗಿಡಗಳನ್ನು ಜಾಡಿಸಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು 9) ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೀಟಗಳತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು 10) ಚರಗದಂತಹ ಆಚರಣೆ 11) ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು 12) ಸಂಗಾತಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು.

- ಇವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ಕ್ರಮಗಳು. ಈಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡೋಣ;

1) ಮಾಗಿ ಉಳುಮೆ: ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ ಕಟಾವಾದ ಕೂಡಲೇ ಗಳೇ(ಉಳುಮೆ) ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಬಹಳ ದಿನಗಳ ತನಕ ಹೊಲವನ್ನು ಗಳೇ ಹೊಡೆಯದೆ ಇಡಬಾರದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದಿನ ಬೆಳೆಯ ಗಿಡ, ಸಸಿಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು, ರಂಟೆ ಅಥವಾ ನೇಗಿಲು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೀಟಗಳ ಕೋಶಗಳು, ತತ್ತಿಗಳು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಉಳುಮೆಯಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಮಣ್ಣು ತೆರೆದು ಬೀಳುವುದರಿಂದ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳು ಹಾಗೂ ಕೋಶಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು.

2) ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ: ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ; ಹಿಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲವಿದ್ದು, ನೀಲಾಕಾಶವಿದ್ದು, ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಹತ್ತಿ, ಬದನೆ, ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಯಂಥ ಬೆಳೆಗಳು ಮುಂಗಾರಿಗಿಂತ ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟದ ಕಾಟದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣವಿದ್ದು, ಮಳೆಗಾಲವೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಕೀಟಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾರವು.

3) ಹದ, ಬೆದ ನೋಡಿ ಗಳೇ ಹೊಡೆದು, ಬಿತ್ತನೆ: ಹದ ನೋಡಿ ಹರಗಬೇಕು, ರಂಟೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಬೆದ ನೋಡಿ ಬಿತ್ತಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೊಲದ ಮಣ್ಣು ಮೃದು ಆಗುವುದು. ಬೀಜಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಾಟುತ್ತವೆ. ಬೆಳೆಗಳು ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

4) ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಕೆ: ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ ಆದರೆ, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿ ಸದೃಢವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿದಾಗ ಬೆಳೆಗಳು ಬೇಗನೆ ಬೆಳೆದರೂ, ರೋಗ ಬಾಧೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ.

5) ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ: ಹಿಂದಿನ ರೈತರು 'ಕಾಲಗೈ' ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪದೇ- ಪದೇ ಅದೇ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದು. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪರ್ಯಾಯ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬರುವ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಶೇಂಗಾ, ಹೆಸರು, ಜೋಳದಂತಹ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿಕೊರಕದಂತಹ ಕೀಟದ ಸಂತತಿಯ (ವಂಶಚಕ್ರದ) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿಂತು, ಕೀಟಗಳ ಹತೋಟಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

6) ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ: ಹಿಂದಿನ ರೈತರು ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇವಲ ಹತ್ತಿ ಅಥವಾ ತೊಗರಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಸರಿನಂತಹ ಒಂದೇ ಬೆಳೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ; ಎರಡು ಸಾಲು ಶೇಂಗಾ ಒಂದು ಸಾಲು ಹತ್ತಿ. ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು ಜೋಳ ಒಂದು ಸಾಲು ತೊಗರಿ, ಹೀಗೆ ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳ ಆಯಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬೆಳೆಗೆ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಕೀಟ ಬಾಧೆ ಆಗುವುದು. ಕೀಟಗಳ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಡೆ ಆಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯು ಕೀಟ ಮುಕ್ತವಾಗುವುದು.

7) ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸುವುದು: ಕೀಟಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಎಂಥ ವಿಷಕಾರಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸಿದರೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಕೀಟಗಳನ್ನು ವಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿಸಿದರೂ ಸಾಯಲಾರವು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೈಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹೊಲದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಒಯ್ದು ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ದೊಡ್ಡವರಾಗಲಿ, ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರಾಗಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡಬ್ಬಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರೋವರ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳದ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಹುಗಿಯಬೇಕು(ಹೂತುಹಾಕು). ಇದೇ ರೀತಿ ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಲ ಮಾಡಿದರೆ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಕೇವಲ ಐದಾರು ಜನ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬಲ್ಲರು.

8) ಕೈಯಿಂದ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಜಾಡಿಸುವುದು: ತೊಗರಿ ಗಿಡಗಳ ಟೊಂಗೆಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಾಗಿಸಿ ಕೆಳಗಡೆ ಜಲ್ಲಿ (ದೊಡ್ಡ ಬುಟ್ಟಿ) ಇಟ್ಟು ಜಾಡಿಸಬೇಕು. ಜಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳು ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಹೊಲದಿಂದ ದೂರ ಒಯ್ದು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹುಗಿಯಬೇಕು. ಇದೇ

ರೀತಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಜಾಡಿಸಿದರೆ, ತೊಗರಿ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಗರಿ ಹೂವು, ಮಿಡಿ, ಕಾಯಿ ಉದುರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹೊಲದ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಾಡಿಸಬಹುದು.

9) 'ಚರಗ' ಚೆಲ್ಲುವುದು ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು: ಗುಬ್ಬಿ, ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಕೀಟಗಳತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸಬಾರದು. ಬದಲಾಗಿ ಚುರುಮರಿ, ಅಕ್ಕಿನುಚ್ಚು, ಇಲ್ಲವೆ ಸಾವೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹೊಲದತ್ತ ಕಾಳು ತಿನ್ನಲು ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ಕೀಟಗಳ ವಾಸನೆ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಕೀಟಗಳ ಹತೋಟಿಗೆ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನ ಎನಿಸಿದೆ.

ಶೀಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೆ, ಎಳ್ಳಮವಾಸೆಗೆ, ಕೆರ್ಯಾಬಲಿ (ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ) ಹಾಗೂ ಜೋತುಮಾರನ ಹಬ್ಬದ ದಿವಸ ಚರಗ ಮತ್ತು ಅಳ್ಯಾಂಬಲಿ ಚೆಲ್ಲುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ರೈತ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿದೆ. ವಿಧ- ವಿಧವಾದ ಭಕ್ಷ್ಯ ಭೋಜನದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಿಸಿ ಬೆಳೆಯ ಆಯಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲುವ (ಹರಡು) ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇವು.

10) ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು: ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯು ಕೋಳಿಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ನಿಲುಕುವಷ್ಟೇ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತದೆ. ಕೋಳಿಗಳು ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಬಿಡಬೇಕು. ಅವು ಸಾಲು ಹಿಡಿದು ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಯ್ದು ಕೋಳಿಗಳ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿದರಾಯಿತು. ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯ.

11) ಬೇಲಿ ಬೆಳೆ ಅಥವಾ ಸಂಗಾತಿ ಬೆಳೆ: ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಗುರಳ್ಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಗುರಳ್ಳು ಹೂವಿನ ಅರಿಷಿಣ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಕೀಟಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅಲಸಂದೆಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳೆದರೆ, ಅಲಸಂದೆ ಬೆಳೆಗೆ ಕೀಟಬಾಧೆ ಆಗುವುದು, ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗೆ ಕೀಟದ ಕಾಟದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಗುವುದು. ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಂಡೆ ಬೆಳೆದರೆ ಬೆಂಡೆಕಾಯಿಗೆ ಕೀಟಗಳು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿ ಬೆಂಡೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಹತ್ತಿಕಾಯಿ ತಿನ್ನಲಾಗದು. ಇದರಿಂದ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳ ಕಾಟ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

12) ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಕೆ: ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಜೈವಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೊಲದ ಬದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸೀತಾಫಲ, ಹುಲುಗಲ, ಎಕ್ಕೆಯಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕ ತಯಾರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಕಷಾಯ ತಯಾರಿಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ದನಗಳ ಮೂತ್ರ, ಸಗಣೆ ಮತ್ತು ಮಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಈ ಸಸ್ಯಜನ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಕೈಯುಳತೆಯಲ್ಲೇ ಲಭ್ಯವಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ. ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೆ, ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡದೆ, ಸುಲಭವಾದ ವಿಧಾನಗಳೆನಿಸಿವೆ. ಜನರ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರಗಳ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕರ ಅಲ್ಲ. ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲ ವಿಧಾನಗಳಿವು! ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕ. ಬೆಳೆಗಳು ಹೂ ಬಿಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪರಾಗಸ್ಪರ್ಶ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ದುಂಬಿ, ಜೇನು, ಪಾತರಗಿತ್ತಿಯಂತಹ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತವೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಕೊಂದು ತಿಂದು ಬದುಕುವ ಸಮತೋಲನ ಸೂತ್ರವಿದೆ. ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಭಕ್ಷಕ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳಿವೆ. ಭಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು ಬೇಡವಾದವು. ರಕ್ಷಕ ಕೀಟಗಳು ಬೇಕಾದವು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದ ಕೀಟಗಳು

ಬೇಗನೆ ಸಾಯುತ್ತವೆ. ಬೇಡವಾದ ಕೀಟಗಳು ಸಾಯಲಾರವು. 'ಬೆಕ್ಕು ಇಲ್ಲದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಯ ಚೆಲ್ಲಾಟ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಬೇಡವಾದ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ರಕ್ತ ಬೀಜಾಸುರನಂತೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕೀಟಗಳ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಬೇಡವಾದ (ಕಾಯಿಕೊರಕ) ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳಿವು.

ವಿಪರೀತವಾಗಿ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತು ಪೆರಿಥ್ರಾಯಿಡ್ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಪದೇ- ಪದೇ ಬಳಸಿ ಕೀಟಗಳು ಸಾಯಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿವೆ. ಕೀಟಗಳ ಅಟ್ಟಹಾಸ ತಡೆಯಲು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ಕೀಟಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಬೆಳೆದ ಫಸಲು ಕೈಗೆ ಬಂದದ್ದು ಬಾಯಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೀಟ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಅಸಮಾನತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಮಿತವ್ಯಯ ಎನಿಸುವವೆ. ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ವಿಧಾನಗಳ ಅಳವಡಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ರೈತರು ಫಸಲನ್ನು ಕೀಟಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಚರಗ - ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನ

ಹಬ್ಬಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆಗೂ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಕೀಟಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಿದೆಲ್ಲಿಯ ಸಂಬಂಧ! ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಋತುಮಾನಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಮಾಡುವ ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹುಣ್ಣಿಮೆ, ಅಮವಾಸೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲಗಳು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ. ಪಂಚಮಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ 'ಕೇರ್ಯಾಂಬಲಿ', ಜೋಕುಮಾರನ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ 'ಅಳ್ಯಾಂಬಲಿ', ಶೀಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಹಾಗೂ ಎಳ್ಳು ಅಮವಾಸೆಯಂದು 'ಚರಗ'ಚೆಲ್ಲುವುದು. ಹಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ.

ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೃಷಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಸ್ಟ್ರೋಪ್‌ಗಳು, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಪಂಪುಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಹಲವಾರು ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಗಳ ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದರಕ್ಕೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ತಂದು ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ರೈತರಿಂದ ಅದೇ ವಿಷ ಕುಡಿದು ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ. ಕೀಟಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕಡೆಗಾದರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಷದ ವಾಸನೆಯಿಂದ ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳ ಮಿತ್ರರಾದ ಜೇನುದುಂಬಿಯಂತಹ ಕೀಟಗಳು ಸತ್ತು ಹೋದವು. ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ತಿನ್ನುವ ಬೆಳ್ಳೆಕ್ಕಿ, ಗುಬ್ಬಿ ಗೊರವಂಕ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ವಿಷದ ವಾಸನೆಯಿಂದಾಗಿ ಹೊಲದತ್ತ ಸುಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರೈತರ ಆಚರಣೆಗಳು ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪ ತಾಳಿದವು. ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಾದವು. ಆದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಗತಿ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಎನಿಸಿದರೂ ಸತ್ಯಸಂಗತಿ ಆಗಿದೆ.

ರೈತರು ಮುಂಗಾರಿ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಿ ಹಬ್ಬ,. ನಾಗರ ಪಂಚಮಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 'ಕೇರ್ಯಾಂಬಲಿ' ಎಂದು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇರ್ಯಾಂಬಲಿ ಶುಭದಿನ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮದುವೆಯಾದ ವರನು ಕೇರ್ಯಾಂಬಲಿ ದಿವಸ ಹೆಂಡತಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ರೂಢಿ. ಅದೇ ದಿವಸ ವಿಧವಿಧವಾದ ಉಂಡಿ, ತಂಬಿಟ್ಟು - ಅರಳಿಟ್ಟು, ಅರಳ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಬಸವಣ್ಣಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು. ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ ಗಡಿಗೆ ಇಡುವರು. ನಂತರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಬೆಳೆ ಇರುವಾಗ ಕೀಟಗಳು ಮರಿ ಹಂತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳತ್ತ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಕರ್ಯಾಂಬಲಿಯ ಆಚರಣೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಜೋಕುಮಾರನ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಜೋಕುಮಾರ(ದೇವರಿಗೆ) ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿ ಚೆಲ್ಲುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

ಶೀಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚರಗ:

ಶೀಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ವಡೆ, ಗಾರಿಗಿ, ಚಕ್ಕುಲಿ, ಕೋಡುಬಳಿಗಿ, ಹುರೆಕ್ಕಿ ಹೋಳಿಗಿ, ಕರ್ಚಿಕಾಯಿ ಮೊದಲಾದ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಕರಿದು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶೀಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದವರೆ ಐದು ದೀನಸದ ಪಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಅನ್ನ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ, ಬನ್ನಿಯ ಅಥವಾ ಆರಿ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಐದು ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ನೈವೇದ್ಯ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿ ಹೊಲದ ತುಂಬ 'ಹುಲುಲ್ಲೋ ಹುಲ್ಲಿ' ಎನ್ನುತ್ತ ಬೆಳೆ ಹುಲುಸಾಗಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎಳ್ಳ ಅಮವಾಸೆಯ ದಿವಸ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರಗ ಚೆಲ್ಲುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

ಚರಗ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅಲ್ಲ:

ಕರ್ಯಾಂಬಲಿ, ಅಕ್ಕಿಯಂಬಲಿ ಮತ್ತು ಚರಗ ಚೆಲ್ಲುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಅಲ್ಲ. ಅಂಧಾನುಕರಣೆಯಲ್ಲ. ಭೂಮಿ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಚ್ಚಹಸುರಾದ ಬೆಳೆಯು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬಸಿರಾದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಬಯಕೆಯೂಟ ನೀಡಿದಂತೆ, ಹಸಿರುಡುಗೆ ತೊಟ್ಟು ಬಸಿರಾದ ಭೂಮಿತಾಯಿಗೆ ಬಯಕೆಯೂಟ ನೀಡುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಇದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅಥವಾ ಪರಂಪರೆ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಗತಿಗಳಿವೆ. ಇದೊಂದು ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನ ಆಗಿದೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಗಳ ಆಯಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳ ವಂಶವೃದ್ಧಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಕೋಲುಗಳಿಗೆ ತೂಗು ಹಾಕಿದ ಸುಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿದ ಬಿಳಿ ಗಡಿಗೆಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವವು. ಆಗ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ಕೀಟಗಳ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತವೆ.

ಯಾವುದೇ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೇ, ವಿಷ ಸಿಂಪಡಿಸದೆ, ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಇದಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ. ಭೂಮಿ, ನೀರು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ವಿಷಮುಕ್ತವಾಗುವುದು. ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಸಾಯದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಈ ವಿಧಾನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ವಿಷ ಬೆರೆಸದ ಕೃಷಿ: ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗ

ನೋಡುತ್ತ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಮಾಡುತ್ತ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಆದ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಮುಂದೆ ಸಾಗಬೇಕು. ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ಯಾರೂ ಜಾಣರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪ್ರಯೋಗ ಸಣ್ಣದಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡದಿರಲಿ. ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೊಮ್ಮೆ ಆದ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ರೈತರು ನಿರ್ಣಾಯಕರಾಗಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದೇ ಸರಿ, ಇದಲ್ಲದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಣ್ಣ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಯಲು ಪೂರಕವಾಗಬಲ್ಲವು. ರೈತರ ಬದುಕನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಹನೀಯವಾಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಲ್ಲವು. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ರೈತರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲ ಮನಸ್ಸಿದೆ. ಒಂದು ರೋಗ ಇರಬಹುದು, ಕೀಟ ಇರಬಹುದು, ಬೆಳೆ ಇರಬಹುದು, ಇಳುವರಿಯ ಹೆಚ್ಚಳ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲು ಮಳೆ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಆಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರೈತರದ್ದೇ ಆದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಆಧಾರವಾಗಿರಬಹುದು.

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ, ಪರೋಕ್ಷ ಅನುಭವಗಳಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳನ್ನು, ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಇಂಥ ಚಹರೆ ಇರಲಾರದು. ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಹೆಸರು ಬೆರೆತುಕೊಂಡಿರಲಾರದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಂತಹವರು ನಿರ್ಣಾಯಕರೆನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಎಂದಾದರೂ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಿದೆಯೇ?

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಶೂನ್ಯ ಬೇಸಾಯ, ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಹಸುರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ, ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ,... ಹೀಗೆ ಹಲವು ಹತ್ತು ಸಂಗತಿಗಳ ಕುರಿತ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವೆ. 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಂಟಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಓದುಗರೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಈ ಲೇಖನ. ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಫಲಿತಾಂಶ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಒಂದೊಂದು ಎಕರೆ ಹೊಲವೇ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ. ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಾಗಲಿ, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಶೂನ್ಯ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚಿಲ್ಲ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಎರೆಹುಳುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುತ್ತಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿಂಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನೀರು ಹರಿಯದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಂಗುವಂತಾಗಿ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಆಗಿದೆ.

ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಗೆ ಬಳಿ ಹಬ್ಬುತ್ತಲಿದೆ. ಕಳೆ ಸಸ್ಯಗಳು ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕರಿಬೇವಿನ ಎಲೆಗಳು ತೂತು ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ತೂತು ಆಗದೆ ಎಲೆಗಳು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಆಗಿವೆ.

ಹಸುರೆಲೆ, ತೆಂಗಿನ ಗರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಡ್ಡಿ ತೆಗೆದು ತಪ್ಪಲನ್ನು, ಕಬ್ಬಿನಸೋಗೆ(ರವದಿ)ಯನ್ನು ತೆಂಗಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಇದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡದ ಸುತ್ತಲೂ ತೇವಾಂಶ ಆರದಂತೆ ತಡೆ ಆಗಿದೆ. ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಪೋಷಕಾಂಶ ಹಾಗೂ ಸತ್ವಯುತ ಗೊಬ್ಬರ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಸಾವಯವ ತತ್ವಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನುಶಿಪೀಡೆ ಸಹಜವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

2003ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ. ಜನ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲೂ ನೀರು ಸಿಗಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ಆನಂದ ಹನಮಂತಗಡ ತನ್ನ ತೋಟದ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸಾಲದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಡಿಸಿ ಹಾಕಿದ. ಅವನ

ತೋಟದಲ್ಲಿದ್ದ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡಗಳು ನೀರಿಲ್ಲದೇ ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನನ್ನ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ನೀರು ಪಾತಾಳ ಸೇರಿತ್ತು. ಪ್ರತಿವಾರ ತಪ್ಪದಂತೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ನೀರನ್ನು ಎರಡು ಗಿಡಗಳ ನಡುವೆ ಇರುವ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿ ಗಿಡಗಳು ಒಣಗದಂತೆ ಬದುಕಿಸಿದೆ.

ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸಗಣೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹಾಕದೆ, ಸೆಗಣೆ ನೀರು ಮಾಡಿ ಎರೆಗೊಬ್ಬರದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಹಾಕಿ ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿ ಕಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ಎರೆ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಕಬ್ಬಿನ ಸೋಗೆಯನ್ನು ಸುಡದೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆ ಹರಡುತ್ತೇನೆ.

'ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ ಜೊತೆ ನುಗ್ಗೆ ಹಾಕಿದರೆ (ನಾನುಗ್ಗೋ ನೀನುಗ್ಗೋ) ಎಂದು ನುಗ್ಗೆ ಮಾಡಿಬಿಡುವುದು' ಎಂಬ ನನ್ನ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಅದೆಲ್ಲಾ ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ಎಂದು ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹಚ್ಚಿ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಿರುವೆ.

ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಕೃಷಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರದ ವತಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಮಿತ್ರ ಉದಯಕುಮಾರ ಅವರು ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡ ಬೋಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಕೀಟದ ಕಾಟವೋ ಅಥವಾ ರೋಗವೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ ಎಂದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಕೆಲವರು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಆದರೆ, ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆದ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ನಾನು, 'ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಒಣಗಿ ಉದುರುತ್ತವೆ. ಅದು ರೋಗ ಅಥವಾ ಕೀಟ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೋಳಾದ ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಗುರಿ ಹಚ್ಚಹಸುರಾಗುವುದು. ಮತ್ತೆ ಹೂವು ಕಾಯಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇದೊಂದು ಸಹಜ ಕ್ರಮ' ಎಂದು ವಿವರಿಸಿ ಗಾಬರಿ ಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ, ಸಲಹೆಯೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಯಾವ ರಸಾಯನಿಕಗಳ ಸಿಂಪರಣೆಯೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡಗಳು ಹಚ್ಚಹಸುರಾಗಿ, ಹಸಿರಾದ ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ಹೂವರಳಿವೆ ಎಂದು ಉದಯಕುಮಾರ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರಿಗಾಗ ಅನುಮಾನ ದೂರಾಗಿತ್ತು.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮನೆಯ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗದಲ್ಲಿ (ಅರ್ಧ ಗುಂಟೆ) ಮೆಣಸಿನಗಿಡ ಹಾಗೂ ಬದನೆಗಿಡ ಹಚ್ಚಿದ್ದೆ. ಬದನೆ ಗಿಡಗಳು ಜವಾರಿವು. ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹೂವು ಬಿಡುವ ಹಂತ. ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮುರುಟು ರೋಗಬಂದಿತ್ತು. ಬದನೆ ಕಾಯಿ ಟೊಂಗೆಯ ಕುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕಾಂಡ ಕೊರೆವ ಹುಳು ಬದನೆ ಕುಡಿಯನ್ನೇ ಬಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸದೆ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಯಿತು.

ನನ್ನ ತೋಟದ ಪಕ್ಕದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಬ್ಬರು (ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ) ಜವಾರಿ ಆಕಳು ಸಾಕಿದ್ದರು. ಅವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಆಕಳ ಹಾಲು ಹಿಂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸಹಜವಾಗಿ ಆಕಳು ಮೂತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಮೂತ್ರವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೀರ್ಥದಂತೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಂತರ ತೆಲೆಗೂದಲಿಗೆ ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕಳ ಮೂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಗುರುಗಳು ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರವನ್ನು ಕಸಬರಿಗೆಯಿಂದ ಸಿಂಪಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುರುಟು ರೋಗ ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಎಲೆಗೆ ಸತ್ಪಯುತವಾದ ದ್ರವರೂಪದ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುವುದು ಎಂದು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಗೋಮೂತ್ರ ಮ್ಯಾಜಿಕ್

ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮುರುಟು ರೋಗ, ನಂಜುರೋಗಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಸೊರಗಿದ್ದವು. ಬದನೆ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೀಟಗಳು ತಿಂದು ತೂತು ಮಾಡಿ ಹುಳುಕಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಚಿಂತೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿತೆಂದು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದೆ. ಸಣ್ಣ- ಸಣ್ಣ ಗಿಡಗಳ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಸುರುವಿದೆ. ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಪರಿಣಾಮ ಅಚ್ಚರಿ ತಂದಿತ್ತು. ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಿಂಪರಣೆ ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡಿದೆ. ಮುರುಟು ರೋಗ ಮಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಎಲೆಗಳು ಹಚ್ಚಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸತೊಡಗಿದವು. ಬದನೆ ಗಿಡದ ತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಂಡಕೊರೆವ ಹುಳುಗಳು ನಾಶವಾಗಿದ್ದವು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಬದನೆ ಮಿಡಿಗಳು ಗೊಂಚಲು ಕಾಂತಿ ಮಾಡಿದ ಲಿಂಗಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂತೆ ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಬದನೆ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಹುಳುಗಳು ಅತ್ತ ಸುಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬದನೆ ಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ ತಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ವಿಷಕಾರಿ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಬೆಳೆದ ಬದನೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನುವುದೆಂತು? ಕೃಷಿಕರು ಕೇವಲ ಕೀಟಬಾಧೆಗೆ ಭಯಂಕರ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಷ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಕಾಯಿಗಳ ಹೊಳಪಿಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಭಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ತಿನ್ನದೇ ಇದ್ದವನು, ನಾನೇ ಬೆಳೆದ ಸಹಜವಾದ ನಿಸರ್ಗದತ್ತ ವಿಷರಹಿತ ಬದನೆಕಾಯಿ ಪಲ್ಯ ತಿನ್ನಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸಿತು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಬಾಧೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಗೋಮೂತ್ರದ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಸ್ವತಃ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ಪರಿಣಾಮ ಕಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಬದನೆ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಸಾರಜನಕ, ರಂಜಕ ಮತ್ತು ಪೊಟ್ಯಾಷ್ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳಿಗೆ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ತೆತ್ತು ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಉಪಕಾರಿ ಕೀಟಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ.

ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕೀಟನಾಶಕ

ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಗಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿ ಗಡಿಗೆಯ ಬಾಯಿಗೆ ಅರಿವೆ ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ವಾರ ಇಟ್ಟರೆ, ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕೀಟನಾಶಕ ವಿಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ತೊಗರಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿರುವೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಯೋಗದ ಯಶಸ್ಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ತಜ್ಞರು ನನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ, ಅವರು ಒಪ್ಪದೇ ಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ಹುಳಿ ಪದಾರ್ಥವಷ್ಟೇ ಅದಾಗಿದೆ. ಕೀಟಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ವಿಷಕಾರಿ ಅಂಶ ಅದರಲ್ಲೇನಿದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಿಷ್ಟೇ. ನಿರಂತರ ಪ್ರಯೋಶೀಲರಾಗಿದ್ದು, ಸ್ವಂತ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಬಳಸಲು ನನಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟವರು ಬೇಡಹಾಳದ ಸುರೇಶ ದೇಸಾಯಿ ಅವರು.

ಇತರರಿಗೂ ಪ್ರೇರಣೆ

ದೊಡ್ಡವಾಡ ಗ್ರಾಮದ ಶಿವಾನಂದ ಕುದರಿ ಪ್ರಸಕ್ತ ಮುಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಗೋಮೂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಜ್ಜಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಟಾನಿಕ (ಬೆಳೆ ಪ್ರಚೋದಕ) ಆಗಿ ಮತ್ತು ಹೆಸರು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟನಾಶಕವಾಗಿ ಬಳಸಿ ಯಶಸ್ವಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಫಸಲು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಕ್ಕು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಎಕರೆಗೆ 6 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಹೆಸರನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಿದರಕುಂದಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಂಗನಗೌಡ ಕನ್ನೂರ ಅವರು ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳನ್ನು ಮಜ್ಜಿಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಸುಲಭ ವಿಧಾನಗಳಿವೆ. ನಾನು ಅನುಸರಿಸಿದ ವಿಧಾನಗಳು ಜೈವಿಕ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ. ಇತರ ರೈತರಿಗೂ ಅನುಕರಣೀಯ ಎನಿಸಿವೆ. ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿಗಳ ಹಂಗಿಲ್ಲದೇ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಕೀಟ ಹತೋಟಿ ವಿಧಾನಗಳು ರೈತರ ಹಣ, ಶ್ರಮ ಎರಡನ್ನೂ ಉಳಿಸಬಲ್ಲವು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ತಿನ್ನುವ ಅನ್ನ ವಿಷವಾಗದಂತೆಯೂ, ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ಮಣ್ಣು ಮಲಿನವಾಗದಂತೆಯೂ ತಡೆಯಬಹುದು.

ಅದು ನಮಗೂ, ಈ ಭೂಮಿಗೂ, ಈ ಭೂಮಿಯ ವಾರಸುದಾರರಾದ ನಾಳೆಯ ಸಂತತಿಗೂ ಒಳಿತಿನ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಅನ್ನದಾತ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ?

ಸಾವಯವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಆದ ಹತ್ತಿ

ಹೈಬ್ರಿಡ್ (ಡಿಸಿಎಚ್) ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಿಷ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜೈಧರ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದು ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆ ಆಗಿತ್ತು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಮಸಾರಿ (ಕೆಂಪು) ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಜೈಧರ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಎರಿ (ಕಪ್ಪು) ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಜೈಧರ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಲ್ಲ. ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಅಗಸ್ಯ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ವಾರದಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾದ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಜೈಧರ ಹತ್ತಿ ಕಾಲನ್ನು ಕೋಣಗಳ ಸೆಗಣಿಯ ಲೇಪನ ಮಾಡಿ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಬಿತ್ತಲು ಹತ್ತಿ ಕಾಳಿನಲ್ಲಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗದೆ ಉಳಿದ ಅರಳೆಯ ಗುಂಜನ್ನು ಕಾಳಿಗೆ ಸುತ್ತುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಈ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಳು ಬಿತ್ತಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಲೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಜೈಧರ ಹತ್ತಿ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆ ಆಗಿತ್ತು. ಜೈಧರ ಹತ್ತಿ ಕಾಳಿನ ಜೊತೆಗೆ ಬಿಳಿಜೋಳ, ನವಣೆ, ಹುರಳಿ, ಅಗಸೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾಳು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಶೇಂಗಾದ ಬಳಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದ ನಂತರ ಹತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಂತರ ಬೇಸಾಯ (ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವದು) ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಜೈಧರ ಹತ್ತಿ ತಂಪು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ರೋಗ-ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪಡುವಣ ದಿಕ್ಕಿನ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಷ್ಟು ಈ ಹತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೂವು, ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇಳುವರಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆ-ಕಸಗಳು ಮಧ್ಯಂತರ ಬೇಸಾಯದಿಂದಲೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಏನಿಲ್ಲೆಂದರೂ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆ-ಕಸಗಳು ಮಧ್ಯಂತರ ಬೇಸಾಯದಿಂದಲೇ ನಿಯಂತ್ರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಏನಿಲ್ಲೆಂದರೂ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಇಳುವರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹುರುಳಿ, ನವಣೆ, ಜೋಳದ ಬೆಳೆಗಳು, ಕಾಳು ಮತ್ತು ಮೇವು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಹಿಂಗಾರಿ ವಾತಾವರಣವೂ ಅನುಕೂಲಕರ ಆಗಿತ್ತು. ಮಳೆಗಾಲ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತಿ ಮಣ್ಣು-ರಾಡಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಡಿ.ಸಿ.ಎಚ್ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಜೈಧರ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹತ್ತಿ ಕಣ್ಮರೆ ಆದವು. ಡಿಸಿಎಚ್ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದೆವು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆಗಿತ್ತು. ಮೊದಲೆರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಹತ್ತಿಯ ಇಳುವರಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೆ ದರ ಕುಸಿತವಾಗಿ “ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹ್ವಾದರು” ಎಂಬ ಗಾದೆ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಲಿಯೋಥಿನ್ ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಪೆರಿಥ್ರಾಯಿಡ್ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಎಂಟುತ್ತು ಸಲ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಹಾಗೆ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಡಿ.ಸಿ.ಹೆಚ್ ಹತ್ತಿಗೆ ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರ ಎಂದು ಯೂರಿಯಾ ಎರಡು ಸಲ ಹಾಕಬೇಕಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇಳುವರಿ ಕುಸಿತವಾಗಿ, ಬೆಲೆ ಕುಸಿತವಾಗಿ ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾದರು. ಕೀಟಗಳು ಯಾವ ಕೀಟನಾಶಕಕ್ಕೂ ಸಾಯಲಾರದ ಸ್ಥಿತೆಗೆ ತಲುಪಿದವು. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರದಿಂದ ಕೀಟಹತೋಟಿ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ನೆಪ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದುರಂತವೇ ಆಗಿದ್ದು ಒಂದು ಕತೆಯಾಗಿದೆ.

೨೦೧೧ರ ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಹತ್ತಿ ಅಕ್ಟೋಬರ ನವೆಂಬರ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬಿಟಿ, ಡಬಲ್ ಬಿಡಿ, ಗಂಡ ಹತ್ತಿ, ಡಿಸಿಎಚ್ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ತಳಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಬೆಳೆದಿದ್ದರು. ಬೈಲಹೊಂಗಲ ಹಾಗೂ ಧಾರವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಈ ಹತ್ತಿ ಒಂದು ಪವಾಡ ಮಾಡಿತ್ತು. ಬಿಟಿ ಹತ್ತಿಯ ಹೊಲಗಳು ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಣಗಿಹೋದವು. ಅವರು ಹತ್ತಿ ಕಟಗಿ ಕಿತ್ತು ಗಳೆ ಹೊಡೆದರು. ಆದರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹತ್ತಿ ಹೂವು ಕಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹತ್ತಿಯ ಹೊಲ ಸುಣ್ಣ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅರಳಿ ನಿಂತಿತು. ಕೆರೆಗೆ ಎರಡರಿಂದ ಐದು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್‌ವರೆಗೆ ಇಳುವರಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ಚಮತ್ಕಾರವೇ ಸರಿ. ಯಾವುದೇ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಪ್ರಚೋದಕಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಎಂದರೆ ಹತ್ತಿ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಹರಗುವದರ ಮೂಲಕ ಎರಕಲು ಬೀಡುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಖರ್ಚೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬೋನಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದದ್ದು ಸಾವಯವಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಾವಯವದ ಸಾಧ್ಯತೆ

ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಇಲ್ಲಾ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಹೊರಳುವುದು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿಯತ್ತ ಹೊರಳಬೇಕೆಂದಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಹೊರಳುವುದು ಸುಲಭದ ಮಾತೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾವು ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿ ಓಡಿ ಓಡಿ ದೂರ ಹೋಗಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ದಣಿವೂ ನಮಗಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಷ್ಟು ವೇಗದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಬರಲು ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ನಿಧಾನವಾಗಿಯಾದರೂ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ರೈತರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲವು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಲವಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರಕಬಲ್ಲದು. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚವೂ ಕಡಿಮೆಯಾದೀತು. ಆ ವಿಧಾನಗಳೆಂದರೆ ಹದಾ, ಬೆದಿ, ಹಂಗಾಮು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಸೆಗಣಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಬಳಕೆ, ಮಣ್ಣಿನ ಹದಾ, ಪರಿಸರದ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವಿಧಾನಗಳು ಇವೆ.

‘ಹದ ನೋಡಿ ಹರಗು’:

ಇದೊಂದು ಹಳೆಯ ಗಾದೆಮಾತು. ನವಿಂದು ಭೂಮಿಯ ‘ಹದ’ವೆಂದರೇನೆಂಬದೇ ತಿಳಿಯದವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳಕಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ರೈತ ಹೊಲದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಹತ್ತು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಲದ ಹದವೆಂದರೆ ಹೊಲದ ಮಣ್ಣು

ಬಿರುಸಾಗಿರಬಾರದು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ರಾಡಿಯೂ ಇರಬಾರದು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ಗಳೆ ಹೊಡೆಯುವುಚದರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮೃದುವಾಗಿರಿಸಲುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೀಜಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಹದ ಎಂದರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಸಿ ಇರಬೇಕು. ಮಣ್ಣನ್ನು ಮುಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಉಂಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಉಂಡಿ ಆಗಬೇಕು, ಅದು ಹದ ಬಂದ ಕಾಲ. ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಬೇಸಾಯದಿಮದ ಭೂಮಿಗೆ ಮಣ್ಣಿಗೆ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರು ಈಗಲೂ ಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

'ಬೆದಿ' ನೋಡಿ ಬಿತ್ತು:

ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು. ಬಿತ್ತುವಾಗ ಭೂಮಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹದಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಂತಾಗಿದ್ದು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಚೆಲ್ಲಿದರೆ ತಾನೇ ಮಣ್ಣಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣು ಮೃದುವಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸಿ ಬಳಸಿ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣು ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಿಪ್ಪೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾವಯವ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಣ್ಣಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಗಣೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಗುರ್ತಿಸಿ 'ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಯ್ಯುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಸಂಕೇತ ಮಾಡಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ನೋಡಿದರೆ ಸೆಗಣೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದರೂ ನೋಡುವವರಿಲ್ಲ. ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಸೆಗಣೆ ಬಿದ್ದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಂಗಸರು ಗಂಡಸರು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಂಗಾಮಿಗನಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು:

ಹಂಗಾಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು: ಮುಂಗಾರಿ ಹಾಗೂ ಹಿಂಗಾರಿ. ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಳೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಲು, ಕೂಲಿಕಾರರ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು, ಕೀಟ ಹಾಗೂ ರೋಗಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಚಳಿಗಾಲವಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಬೇಸಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದು. ಮಳೆಗಾಲವಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಕಳೆ ಕಸಗಳು ಹೆಚ್ಚುವುವು. ಕಾಳುಕರ್ರಾಗುತ್ತವೆ. ಒಕ್ಕುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ಮಳೆಗಾಲವಿದ್ದು ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಣೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೆ ಜೋಳವನ್ನು ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸುಳಿ ಬೀಳುವ, ಹೇನು ನುಸಿಗಳ ಕಾಟ, ಕಾಳು ಕೊರೆವ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಕಳೆಕಸಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಬೆಳೆ ಬರುವುದು. ಹಾಗೂ ಕೊಯ್ಲಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕುವಾಗ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗುವುದು. ಮುಂಗಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರುವದೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಕೂಲಿಗಳು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು ಹುಟ್ಟಲು ಅನುಕೂಲಕರ ತೇವಾಂಶವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಚಳಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದರೆ ಡಿ.ಸಿ.ಎಚ್. ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಕಳೆ ಕಸಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ, ರೋಗ ಕೀಟಗಳ ಉಪದ್ರವ, ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಮೇಲೆ ಮಳೆಯಾದೀತೆಂಬ ಭಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬದಲಾಗಿ ಜೈಧರ ಹತ್ತಿಯನ್ನು (ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕುಂದಗೋಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ರೈತರೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ) ಬೆಳೆದರೆ, ಕಳೆ ಕಸಗಳ ಬಾಧೆ ಇರದು. ರೋಗ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಇರದು. ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮಳೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಲಾಭಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಹೈಬ್ರಿಡ್ (ಸಂಕರಣ) ತಳಿಗಳ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ, ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಜವಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮೇಲಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನವರು ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಇಂದಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ರೈತರು ಜವಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಕರಣ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳು ಯಾವುದೇ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಆದರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಹಳ. ಹದಾ, ಬೆದಿ, ಹಂಗಾಮು ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವವರು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಇಂದು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಯೋಗಿ ಕೀಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿಪರೀತ ಕೀಟೋಷಧಿಗಳನ್ನು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರಿಂದ ನಶಿಸಿ ಹೋಗಿದೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನವಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದದ್ದು, ಬೇಡವಾದದ್ದು ಎರಡನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಾಶಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಡಾದುದ್ದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮಿತಿಮೀರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಲಿ ಕೊಲ್ಲಲು ಬೆಕ್ಕು ಸಾಕುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ. ಬೆಕ್ಕುಗಳು ಬೇಗನೆ ಸತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲಿಯ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ಬೇಡಾದದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು ದೊರಕುವುದು. ಸಮುದ್ರ ಮಥನ ಮಾಡಿದಾಗ ವಿಷ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದಂತೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪೈರಿನ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕಳೆಸಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆಯಲ್ಲಾ! ಈ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿ ತಡೆಯಲೆಂದೇ, ಪರಿಸರ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಲೆಂದೇ, ವಿಷ ರಹಿತ ಅನ್ನ ಉಣ್ಣಲೆಂದೇ ಹಿಂದಿನವರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹವಾಮಾನ ಹಾಗೂ ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸತ್ಯವೂ ಇದೆ.

ಜವಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷ (ಬಿ.ಎಚ್.ಸಿ. ಮೆಲಾಥಿಯಾನ್) ಬೆರೆಸಿ ಇಡುವ ಇಂದಿನ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಣಗಿಸಿ ತಂಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಂತರ ಬೂದಿ ಮತ್ತು ಬೇವಿನ ತಪ್ಪಲುಗಳೊಡನೆ ಬೆರೆಸಿ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಜವಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಹುರುಳಿ, ಹೆಸರು, ಅಲಸಂದಿ, ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಸಾವಿ, ಕುಸುಬೆ, ಮಡಕೆ, ಅವರೆ, ಸಾಸವಿ, ನವಣೆ, ಸೆಜ್ಜೆ, ಕಡಲೆ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಜವಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಕರಣ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳಂತೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ದರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ತಂದು ಬಿತ್ತುವ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಬೆಳೆಗಳ ಕಾಲಗೈ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು:

ನಾವಿಂದು ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹತ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಗೆ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇಳುವರಿ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಒಮ್ಮೆ ಹತ್ತಿ ಹಾಕಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಬಾರದು. ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳು ಆಳವಾದ ಬೇರು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳು ಆಳವಾದ ಬೇರು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಬೆಳೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಗಳು 'ವಿಶ್ರ' ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಿಧಾನ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎರಡು ಸಾಲು ಜೋಳ ಒಂದು ಸಾಲ ಹೆಸರು. ಇಲ್ಲಾ ಮಡಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಸಾಲು ಜೋಳ ಒಂದು ಸಾಲು ತೊಗರಿ. ತೊಗರಿಯಲ್ಲೇ ಪುಂಡಿ ಹಾಗೂ ಅಲಸಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಇದರಿಂದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಬೇರಿನ ಗಂಟುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಳು ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಎನಿಸಿದರೂ ಅಧುನಿಕ ಕೃಷಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ವಿಧಾನಗಳು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಹೊಲದ ಫಲವತ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು:

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ತಿಪ್ಪೆಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸುವುದು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಹೂಳು ಮಣ್ಣನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೇರುವುದು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಕುರಿ ತರುಬಿಸುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಸೆಣಬು ಮತ್ತು ಅಲಸಂದಿಯಂತಹ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದು ಹೂವು ಕಾಯಿ ಆಗುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಸೆಣಬು ಅಲಸಂದಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹರಡಿ ಎತ್ತಿನ ಮೂಲಕ ಹರಗಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂಗಾರಿ, ಮುಂಗಾರಿ ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯದೆ ಒಂದೇ ಬೇಳೆ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕು ಹೊಲ ಖಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ

ಹಂಗಾಮು ಎಂದರೆ ಹವಾಮಾನ. ಬೆಳೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಕೀಟ ಬಾಧೆ, ಕಳೆ- ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೊಯ್ಲು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಣೆಗೆ ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಹಂಗಾಮುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಒಂದು ಮುಂಗಾರು, ಮತ್ತೊಂದು ಹಿಂಗಾರು. ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಮಳೆಗಾಲ. ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಚಳಿಗಾಲ. ಕಾಲ, ಋತುಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದಲೂ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ತರುವಾಯ ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಹಂಗಾಮಿನ ಹಂಗಿಲ್ಲ. ಜವಾರಿ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಆಧುನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿವೆ. ಆದರೂ, ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಹಂಗಾಮುಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. 'ಹದ ನೋಡಿ ಹರಗುವುದು' ಎಂದರೆ ಭೂಮಿಯ ಮಣ್ಣಿನ ಹದ ನೋಡಿ ಗಳೆ ಹೊಡೆಯುವ, ಬಿತ್ತುವ ಮತ್ತು ಎಡೆ- ಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿತ್ತುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹದ ಮತ್ತು ಬೆದ ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಂಗಾಮು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಸೂನ್ ಮಳೆಯು ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುತ್ತದೆ. "ರೋಣಿ(ರೋಹಿಣಿ) ಮಳೆಗೆ ಓಣೆಲ್ಲಾ ಕಾಳು..." ಎಂಬ ಮಾತು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ; ಮುಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆ ರೋಹಿಣಿ ಮಳೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುವುದು. ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಸರು, ಸಾವೆ, ಶೇಂಗಾ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ, ನವಣೆ, ಸಜ್ಜೆ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಉದ್ದು ಮೊದಲಾದ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ರಾಗಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ. ಹತ್ತಿಯನ್ನು; ಅದರಲ್ಲೂ ಜವಾರಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಗಳೆ ಹೊಡೆದು ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು, ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಡುಗಪ್ಪು(ಎರೆ) ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿದ ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆಯೇ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜವಾರಿ ಜೋಳದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ತೊಗರಿಯನ್ನು ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಾದ ಸಾವೆಯ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಸಾವೆ ಹೊಡೆ ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಹುರುಳಿಯನ್ನು ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರೈತರು ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ, ಸಾವೆಯ ಜೊತೆಗೇ ತೊಗರಿಯನ್ನು ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಕಟಾವಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದರೆ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ, ಜೋಳ ಬಿತ್ತಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಶೇಂಗಾ ಅಥವಾ ಸೋಯಾ ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಜೈಧರ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ ಬಿತ್ತಿದ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಬಿತ್ತಿದರೆ, ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡದ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಜೈಧರ ಹತ್ತಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ, ಜೋಳ ಜವಾರಿ ಮತ್ತು ಹವಾದ ಜೋಳ(ಬಿಜಾಪುರ ಜೋಳ), ಕಡಲೆ, ಕುಸುಬೆ, ತೋಗರಿ, ಹತ್ತಿ, ಅವರೆ, ಅಗಸೆ, ಸಾಸಿವೆ, ಎಳ್ಳು, ನವಣೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ. ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ. ಏಕದಳ ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಿಶ್ರಬೆಳೆ ಸಂಗಾತಿ ಬೆಳೆ ಆಗಿವೆ. ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇವಲ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಲು(ನಾಟಲು) ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ತೇವಾಂಶ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ತಂಪು ಹವೆಯ ಮೂಲಕ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರಿ ಮತ್ತು ಹಸ್ತ ಮಳೆಗಳು ದೊಡ್ಡ(ಅಡ್ಡ) ಮಳೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುರಿದರೆ ಹೊಲಗಳು ಹಸಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಮಳೆಯಿಂದ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರಿ ಮಳೆ ಹುಸಿಯಾಗಲಾರದು, ಅದು ರೈತರಿಗೆ ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಳೆ ಆಗಿದೆ. “ಉತ್ತರಿ ಹುಸಿಯಾದರೆ ಸತ್ಯರು ಹುಸಿಯಾದಿದರೆ ಜಗವಿನ್ನೆತ್ತ ಬಾಳುವುದು?” ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿ ಕೇಳಿದಂತೆ ಉತ್ತರಿ ಮಳೆಯಾದರೆ, ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ವಿಫಲ ಆಗಲಾರವು. ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕ.

ಲಾಭದಾಯಕ ಹಿಂಗಾರು

ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಕಡಿಮೆ. ಕಳೆ- ಕಸಗಳ ಕಾಟವೂ ಕಡಿಮೆ. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಕೊರತೆಯಾದಾಗ್ಯೂ, ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗದು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೇಸಾಯದ ವೆಚ್ಚ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಕೊಯ್ಲು, ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ಹಿಂಗಾರು ಹವೆಯು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ನವೆಂಬರ್ ಎರಡನೆ ವಾರದ ಒಳಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ವಿಶಾಖ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳು ವಿಷಪೂರಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ರೈತರಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಳೆ ಸುರಿದರೆ ಕೀಟಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರ ನೀಲಾಕಾಶವಿದ್ದು, ಚಳಿ ಹವೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೀಟಗಳ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತಡೆಯಾಗಿ ಕೀಟಬಾಧೆ ಆಗಲಾರದು. ಪದೇ- ಪದೇ ಮಳೆ ಸುರಿಯದಿರುವುದರಿಂದ ಕಳೆ- ಕಸ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಎಡೆಕುಂಟೆ(ಮಧ್ಯಂತರ ಬೇಸಾಯ) ಹೊಡೆದರೆ ಕಳೆ- ಕಸ ನಿರ್ವಹಣೆ ಸುಲಭ.

ಕಡಲೆ, ಕುಸುಬೆ, ತೋಗರಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಕಾಯಿಗಳು ಚಳಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಿಯುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವ ಕೀಟದ ಹಾವಳಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದು. ಜೋಳದ ತೆನೆ ರಸ ಹೀರುವ ಹೇನು, ನುಸಿಯಂತಹ ಸಣ್ಣ ಕೀಟಗಳ ಹಾವಳಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜೋಳದ ಕಾಳು ರಸದುಂಬಿ ಗಟ್ಟಿ ಕಾಳುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಜೋಳ ಕಾಳುಗಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜೋಳದ ಕಾಳು ಬಣ್ಣಗುಂದದೆ ಮುತ್ತಿನಂಥ ಕಾಳುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನ ಬೆಳೆಗಳಂತೆ ಮಳೆಯ ಕಾಟ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಗೋಧಿ ಹೊಟ್ಟು, ಜೋಳದ ಕಣಿಕೆ ತೊಯ್ಯದೆ ದನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಉತ್ತಮ ಮೇವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಜು, ಇಬ್ಬನಿ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ, ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗದ ಬಾಧೆ ಆಗಲಾರದು. ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳ ಕಟಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಭಾವದ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲು, ಒಕ್ಕಣೆ ಹಾಗೂ ಹೊಟ್ಟು ಕಣಿಕೆಯ ಬಣವೆ ಒಟ್ಟಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯಾವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಂತೆ ಮಳೆಯ ಒತ್ತಡ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ತೂರಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿ ರಾಶಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ಈಗಲ್ಲಾ ಡಿಸಿಎಚ್(ಹೈಬ್ರಿಡ್) ತಳಿಯ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಹತ್ತಿ ಕಾಯಿಗೆ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ಮಳೆಗಾಲ ಹಾಗೂ ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಮುಟುರು ರೋಗ, ಹೇನು-

ಸೀನು, ನುಸಿಯಂತಹ ರಸ ಹೀರುವ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಿ ಕಾಯಿಗಳು ಬಲಿತಾಗ ಮಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿಗಳು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುತ್ತವೆ. ಕಾಯಿ ಒಡೆದು ಹತ್ತಿ ಹೊರಬರಲು ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಹತ್ತಿ ಅರಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಳಿದ ಕಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಹತ್ತಿಯೂ ಮಣ್ಣು ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಬಣ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಜೋಳ(ಹೈಬ್ರಿಡ್), ಶೇಂಗಾದಂತಹ ಬೆಳೆಗಳು, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ಅಲಸಂದೆ, ಸೋಯಾ ಅವರೆಯಂತಹ ಬೆಳೆಗಳು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೊಯ್ಲು ಒಕ್ಕಣೆಗೆ ತೊಂದರೆ. ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಭಾವದ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರದ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಹಾನಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಲವು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ. ಕಳೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕಳೆನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ರೋಗ, ಕೀಟ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಬೆಳೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಭಾವದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆ. ಒಕ್ಕುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇರಲಾರದು. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಅಥವಾ ಹೈಟೆಕ್ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇರಲಾರದು. ಬೀಜ, ರಸಗೊಬ್ಬರ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ತೆರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಬೇಕು, ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಯಾವ ಕಿರಿಕಿರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಆಗುವುದು. ಹೊಲದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದೆ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಕೃಷಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಲ್ಲೂ ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೃಷಿ ರಂಗದ ಹಲವಾರು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಇರಲಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಬರಲಿ, ಉಷ್ಣ, ಶೀತ, ತೇವಾಂಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಮುನ್ನಡಿ ಬರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲವು. ಹಂಗಾಮಿಗನುಸರಿಸಿ ಮಾಡುವ ಬೆಳೆ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಗತಿಗಳೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಅವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಕೆಯತ್ತ ರೈತರು ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಹಿತ

ಇದೀಗ ಮುಂಗಾರು ಸುಗ್ಗಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಆರಂಭ ಆಗಲಿದೆ. ಬೆಳೆಗಳ ಆರೋಗ್ಯ, ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ, ಕಳೆ-ಕಸಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹವಾಮಾನದಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ತಲೆ-ತಲಾಂತರದಿಂದ ನಂಬಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ.

ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಪೂರ್ತಿ ಚಳಿಗಾಲ. ಜವಾರೀ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಈ ಹಂಗಾಮು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳೆಂದರೆ ಜೋಳ, ಗೋಧಿ, ಕಡಲೆ, ಎಳ್ಳು, ಕುಸುಬೆ, ಅವರೆ, ಚನ್ನಂಗಿ, ಹೆಸರು, ಸಾಸಿಮೆ ಮುಂತಾದವು. ಅಗಸೆಯಂತಹ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಹಿಂಗಾರು ಸಕಾಲವೆನಿಸಿದೆ. ತೊಗರಿ, ಹುರುಳಿ, ಔಡಲ ಹಾಗೂ ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಕಾಲವಿದು.

ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಹಸ್ತ ಮಳೆಗಳು ಭರವಸೆಯ ಮಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ಉತ್ತರ ಮಳೆ ಹುಸಿ ಹೋಗಲಾರದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹಸ್ತ ಮಳೆಯು ಭರವಸೆಯ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಮಳೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಬರಗಾಲವಾಗುವುದು, ಹಸ್ತ ಮಳೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿವರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಉತ್ತರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗೆ 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಗಾಳಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿರುವಂತೆ ಈ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೆ 'ಮಳೆ ಹುಸಿಯಾಗದು' ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರದಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ಎರಡನೇ ವಾರದ ತನಕ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಟಾವು ಮಾಡಿದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗಳೆ ಹೊಡೆದು ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಬಿತ್ತಿದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಶೇಂಗಾ, ಸೋಯಾ ಅವರೆ ಬೆಳೆದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ, ಕಡಲೆ, ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಭತ್ತ ಬೆಳೆದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಚನ್ನಂಗಿ, ಕಡಲೆ, ಅವರೆ, ಹೆಸರು, ಸಾಸಿವೆ ಮತ್ತು ಅಗಸೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಾಗ ಗಳೆ ಹೊಡೆದು ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಬೆಳೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೊಲಕ್ಕೆ 'ತನು ಹೊಲ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಜೈಧರ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಇಡೀ ಹೊಲವಾಗಿ ಬಿತ್ತಲು ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಸೂಕ್ತ.

ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ತೊಗರಿ, ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಸಾವೆ ಬೆಳೆಯ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಬಿತ್ತಿದ ಹುರುಳಿ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಕಲ್ಲು ಮಸಾರಿ ಹಾಗೂ ಹಕ್ಕಲು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಔಡಲವನ್ನು ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹತ್ತಿಗಳು ಹೂವು ಕಾಯಿಗಳಾಗಿ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಗೋಳ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಡಗಿ ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡದ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಜೈಧರ ಹತ್ತಿ ಕೈಗಾಳು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಹಿಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನವಣೆ, ಸಜ್ಜೆ, ಎಳ್ಳು ಮೊದಲಾದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಲು ಕೂಡ ಇದು ಸಕಾಲವೆನಿಸಿದೆ. ಜೋಳವನ್ನು ಇಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ, ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಡಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆಗಲೇ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಕಡಲೆ, ಹತ್ತಿ, ಕುಸುಬೆ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಂಗಾರುನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ತೊಗರಿ, ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳು ಕಾಯಿ ಆಗುವ ಹಂತ. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಬೆಳೆ ಆಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ವಿಶಾಖ ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿಶಾಖಾ ಮಳೆಗೆ ವಿಷ ಮಳೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಳೆ ಆದರೆ ಮರಿ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಕೀಟಗಳು ಸಾಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ವಿಶಾಖಾ ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷದ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳು ಹೂಗಟ್ಟಲು ತೇವಾಂಶ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತೆ- ಮಳೆ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಬಿತ್ತಿದ ನಂತರ ಅಲ್ಪ ಮಳೆಯಾದರೂ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುವುದು. ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣ ಆಗಲಿ, ಮಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಆಗಲಿ ಕೀಟಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯ.

ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ. ಮಳೆಯ ಕಾಟ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳೆ- ಕಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆ ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆದರೆ ಕಳೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ಚಳಿಯ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಹತೋಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಜೋಳದ ಕಾಳು, ಕುಸುಬೆ ಕಾಳು, ಕಡಲೆ ಹಾಗೂ ತೊಗರಿ ಕಾಳು ರಸದುಂಬಿ, ಕಾಯಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಿತು ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಚಳಿಯ ವಾತಾವರಣ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತಿರುವುದು.

ಮಂಜು, ಇಬ್ಬನಿಗಳ ಕಾಟವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರೋಗದ ಬಾಧೆ ಆಗಲಾರದು. ಬೆಳೆಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಯಂತೂ ಚಳಿಗಾಲದ ಬೆಳೆ. ನೀರಾವರಿಯಲ್ಲೂ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಸಕಾಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಗಳ ಹೊಟ್ಟು, ಕಣಿಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಲು, ಬಣವೆ ಒಟ್ಟಲು ಈ ಹಂಗಾಮು ಅನುಕೂಲ.

ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಬೆಳೆಗಳ ಕೊಯ್ಲು ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಶಸ್ತವೆನಿಸಿದೆ. ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಲು ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ವಾರಗಟ್ಟಲೇ ಆಗದಿದ್ದರೂ ತೊಂದರೆ ಆಗಲಾರದು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಳೆ ಬರುವ ಭಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಣ ಮಾಡಿ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ಯಂತ್ರಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ಕಳೆ- ಕಸಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೊಯ್ಲು ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡಲು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಅಭಾವದ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕೀಟನಾಶಕ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಸಿಂಪರಣೆಯ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲೂ ಉಳಿತಾಯ, ಕಡಿಮೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಕಾರರ ಬಳಕೆ,.. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ ಇಳುವರಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಿ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೆಚ್ಚಾಗುವವು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರುಗಿಂತ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಕೂಡ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮು ಮುಂಗಾರುಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

ಕಣ - ಒಕ್ಕಣೆಯ ತಾಣ

ಒಕ್ಕಲು ಮಕ್ಕಳ ಸುಗ್ಗಿಯ ಸಂಭ್ರಮದ ಕಾಲ. ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ. ಹಿಂಗಾರಿ ಬೆಳೆಗಳು ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಕಣ ಕ್ಕಲಿಗರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಮೇಟಿ ಒಕ್ಕಲತನದ ಹಿರಿಮೆ. ಮೇಟಿ ಅದೊಂದು ವಿದ್ಯೆ. 'ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆ ಮೇಲು'. ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕಲತನದ ವೃತ್ತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನಿಸಿದೆ. ಬೆವರ ಬದುಕಿನ ಹಬ್ಬ ಸುಗ್ಗಿ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಹಿಗ್ಗು ಕಣದಲ್ಲಿ ಹಂತಿಯ ಪದವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರವರ ಹೊಲದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಣ ಮಾಡುವ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಟಿಗಳು ದಾಗಡಿ ಬೇರುಗಳು ಇರಬಾರದು. ಕಸಕಡ್ಡಿ, ಹುಲ್ಲುಕೆತ್ತಿ, ಹರಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಬೇಕು. ತಗ್ಗುಡಿಣ್ಣೆಗಳನ್ನು ಸಮತಟ್ಟಾಗಿಸಬೇಕು. ಕಣ ಮಾಡುವ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಕೊಡದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಣದ ನಟ್ಟನಡುವೆ ವರ್ತುಳದ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು ಗುರುತಿಸಿ, ಮೇಟಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಮೇಟಿಗೆ ಬಲಿತ ಬೇವು ಇಲ್ಲವೇ ಜಾಲಿಯ ಗಿಡಗಳ ಕವಲು ಇರುವ ಐದರಿಂದ ಆರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು. ನೀರು ಹೊಡೆದ ಮರುದಿವಸ ನೀರು ಹೀರಿಕೊಂಡು ನೆಲೆ ಮೆತ್ತಗಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಟಿಗೆ ಒಂದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದರಂತೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮೇಟಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ನೆಲ ಗಟ್ಟಿಯಾಗುವ ತನಕ ಹಂತಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸೆಗಣಿಯನ್ನು ತೆಳ್ಳಗೆ ಮಾಡಿ ಕಣದ ತುಂಬ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು, ನೆಲ ನುಣುಪಾಗುವುದು. ನಂತರ ಸೆಗಣಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾರಿಸಬೇಕು, ಕಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಬೂದಿಯನ್ನು ಗೆರೆ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಬೇಕು. ಆಗ ಕಣ ತಯ್ಯಾರ!

ಕಣ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳ ಪವಿತ್ರವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಬರಿ ತಲೆಯಿಂದ ಕಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ತಲೆಗೆ ವಸ್ತ್ರ ಇಲ್ಲವೇ ಪಟಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡೇ ಕಣದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಚಪ್ಪಲಿ ಮುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಕಣದಲ್ಲಿ ಸೀನಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸೀನು ಬಂದರೆ, 'ಹುಲ್ಲುಲ್ಲೋ ಹುಲ್ಲಿ' ಎನ್ನಬೇಕು. ಖಾಲಿ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಣದಲ್ಲಿ ಅಂಗಾತ ಇಡಬಾರದು. ಕಾಳನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆರೆದು ತುಂಬಬಾರದು. ಯಾವುದೇ ರಾಶಿಯನ್ನು ತೂರುವಾಗ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಗ್ಯಾರಿಯಿಂದ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇಂಥ ಹಲವಾರು ನಿಯಮಗಳಿದ್ದವು. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ. ಜೋಳದ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಣದಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕು, ಮೇಟಿಯ ಮುಂದೆ ಸಣ್ಣ ಕುಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೀರು ತುಂಬಿಸಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಕಣದ ಸುತ್ತಲೂ ತೆನೆಯ ಕಾಳು ಹೊರಗಡೆ ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಬೀಳದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಣಿಕೆಯ ಸಿವುಡು ಇಡಬೇಕು. ಬೆಳಸಿಯ ತಿನ್ನುತ್ತ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕುಡಿಯುತ್ತ ಹಂತಿಯ ಪದ ಹಾಡುತ್ತ ಹಂತಿ ಹೊಡೆಲುವ ಸಂಭ್ರಮ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಜೋಳದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಸುಗ್ಗಿ ಪುಂಡಿಯನ್ನು ಬಡಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಉಗಾದಿಯ ಪಾಡ್ಯದಂದು ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಮೇಟಿ ಕೀಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ದಿವಸ ಹೊಸ ವರುಷದ ಉಳುಮೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವರು. ಪ್ರತಿ ಕಾಳನ್ನು ಒಕ್ಕುವ ಮೊದಲು ಸೆಗಣಿಯಿಂದ ಕಣ ಸಾರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಶಿ ಒಯ್ಯುವಾಗ ಆಯಗಾರರಿಗೆ ಕಾಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜೋಳ, ತೊಗರಿ, ಕಡಲೆ, ಹುರುಳಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕಣದಲ್ಲೇ ಒಕ್ಕರಾಶಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಣದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕುಸುಬೆಯನ್ನು ಹೊಲದಲ್ಲೇ ತಾಡಪತ್ರಿ, ಗುಡಾರಗಳನ್ನು ಹಾಸಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬಡಿದು, ಕಾಳು ಮಾಡಿ, ತೂರಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಣಹಬ್ಬ: ಜೋಳದ ರಾಶಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಕಣ ಹಬ್ಬ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕಾಳು ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಂಕಿಯನ್ನು ಜೋಳದ ತೆನೆಯಿಂದ ಮೊದಲು ಹಂತಿ ರೂಲುಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಕಂಕಿಯನ್ನು ಜಂತಿಕಂಟಿಯಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಹೊಟ್ಟನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಕಾಳು ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಗ್ಯಾರಿಯಿಂದ ದಪುಡಿ ಎಳೆದು ಮೇಟಿಗೆ ಕೂಡಿ ಹಾಕುವರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಂಕರಾಶಿ ಎನ್ನುವರು. ಕೆಳಗಡೆ ಮೂರು ಕಾಲುಗಳುಳ್ಳ, ಮೇಲೆ ತ್ರಿಕೋಣಾಕಾರದ ಮ್ಯಾಟದ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬ ನಿಂತು ತೂರುತ್ತಾನೆ. ಒಬ್ಬ ಸುಂಕ ಹಾಗೂ ಕಾಳನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಡುವನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸೆಳ್ಳು ಹೊಡೆಯುತ್ತ ಗೊಂಡಿಯ ಕಾಳು ಮತ್ತು ಕಂಕಿಯ ತುಕಡಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವನು. ಆಗ ರಾಶಿ ಹಸನಾಗುವದು. ತೂರಿದ ಕಾಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮೇಟಿಗೆ ಎಳೆದು ಪಿರಾಮಿಡ್ ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕುವರು. ಮೇಟಿಗೆ ಕಾಳು(ಮದ) ಎಳೆದು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟುವರು. ಕಂಕಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡಿ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತರುವರು. ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಈ ಬೂದಿಯಿಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆದುರಾಗಿ ಕರಿಕಂಬಳಿಯನ್ನು ಮೂಲೆಗುಂಪಿಗೆ ಮಾಡಿ ರಾಶಿಯನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತ ಮಾಡದೆ ಮೊದಲೇ ಮೇಟಿಯ ಕವಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಗ್ಯಾರಿ, ಜಂತಿಕುಂಟೆಗಳನ್ನು ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ತುರುಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಎಕ್ಕೆಯ ಹೂವು ಹೊನ್ನಾರಿ ಹೂವುಗಳ ಮೂಲಕ ಪೂಜಿಸುವರು. ಗೋಧಿ ಹುಗ್ಗಿ, ಕರಿಗಡುಬು, ಅನ್ನ ಅಂಬಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ ಅರ್ಪಿಸುವರು. ಸುಮಂಗಲೆಯರು ಆರತಿ ಎತ್ತಿ ಬೆಳಗುವರು. ನಂತರ ರಾಶಿಯನ್ನು ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿ ಹುರಿಗೆಜ್ಜೆಯ ಸರಹಾಕಿ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಹಗೇವಿಗೆ ತಂದು ಹಾಕುವ ಸಂಭ್ರಮ ಸುಗ್ಗಿಯ ಹಿಗ್ಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಮುಖ್ಯ ಆಗಿರುವ ಕಡೆ ಕಣ ಹಬ್ಬ ಮಾಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ.

ತೂರುವುದು ಒಂದುಕಲೆ: 'ಗಾಳಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ತೂರಿಕೊಳ್ಳು' ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತಿನಂತೆ ಗಾಳಿಗೆದುರಾಗಿ ತೂರಲೆಂದೇ ಮಾಡಿದ ಸಣ್ಣ ತೂರು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಳು ತುಂಬಿ ತೂರಬೇಕು. ತೂರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಕಾಳು ಚೆಲ್ಲಬಾರದು. ಗಲ್ಲಿಸಿ ಗಲ್ಲಿಸಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಕೆಳಗಡೆ ಕೆಳಗಡೆ ಚೆಲ್ಲಬೇಕು. ಗಾಳಿ ಜೋರಾಗಿ ಬೀಸಿದರೆ ಬೇಗ ಬೇಗ ಗಲ್ಲಿಸಿ ತೂರಬೇಕು. ಸಣ್ಣಗೆ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೂರಬೇಕು. ದೊಡ್ಡ ರಾಶಿ ಇದ್ದರೆ ಎರಡು ಮ್ಯಾಟಗಳ ಮೂಲಕ ತೂರುವರು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಗಾಳಿಗಾಗಿ ದಿನಗಟ್ಟಲೇ ಕಾಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಣ ಮಾಡಿ ಒಕ್ಕುವುದು ಉತ್ತಮ: ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ವಾಹನಗಳ ಗಾಲಿಗೆ ತಗುಲಿದ ಸಣ್ಣ ಹರಳುಗಳು, ಸೆಗಣಿ, ಕಸಕಡ್ಡಿಗಳು ಕಾಳಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಹೊಟ್ಟು ಸಹಿತ ದನ ತಿನ್ನಲು ಯೋಗ್ಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಂತ್ರಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ

ರೈತರು ಕಣ ಮಾಡಿ ಒಕ್ಕುವ ತೊಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಣ ಮಾಡಿ ಒಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಯಂತ್ರದ ಖರ್ಚು ಉಳಿತಾಯವಾಗುವುದು. ಹೊಟ್ಟು ಕೆಡಲಾರದು. ದನಗಳಿಗೆ ಹೊಟ್ಟು ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ. ಮುಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಇರುವುದರಿಂದ, ಗಾಳಿ ಬಿಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕಣ ಮಾಡಿ ಒಕ್ಕಲು ಅನುಕೂಲವಾಗದು. ಆದರೆ ಹಿಂಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಣ ಮಾಡಿ ಒಕ್ಕುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳಿವೆ. ರೈತರಿಗೆ ತಾಳ್ಮೆ ಬೇಕಷ್ಟೇ.

ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಉಳುಮೆ, ಬಿತ್ತನೆ, ಎಡೆಕುಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದು, ಕಳೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡುವ, ಮೆದೆ ಮಾಡಿ, ತೆನೆ ಕೊಯ್ಲು ಚಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇರಿ, ಕಣ ಮಾಡಿ, ಕಣದಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಿ ತೂರಿ, ರಾಶಿ ಮಾಡಿ, ಹಗೇವಿಗೆ ತಂದು ಹಾಕುವತನಕ ರೈತರ ಬದುಕಿನ ಚಕ್ರ ತಿರುಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಂತಿಯ ಪದಗಳು ಹರುಷದ ಪದಗಳು, ದುಡಿಮೆಯ ಆಯಾಸವನ್ನು ಮರೆಸುವ ಹಾಡುಗಳು. ಅದ್ಯಾಕೋ ಈ ಪದ ಹಾಡುವ ನಾಲಿಗೆ ಮುದುಡಿದೆ. ಹಾಡುವ ಬಾಯಿ ಮೂಕವಾಗಿದೆ. ಯಂತ್ರದ ಚಕ್ರದಂತೆ ರೈತನ ಬದುಕಿನ ಚಕ್ರವೂ ವೇಗ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗಿದೆ.

ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆದರೆ ನುಗ್ಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ

ನನ್ನದು ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ತೋಟ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾವು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆ. ತೆಂಗು, ಚಿಕ್ಕು, ಕರಿಬೇವು, ಗುಲಾಬಿ, ಸಾಗುವಾನಿ, ಹಲಸು, ಬಾಳೆ ಮತ್ತು ನುಗ್ಗೆ ಗಿಡಗಳುಳ್ಳ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿರುವೆ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬೇಸಾಯ ಅಳವಡಿಸಿ ಅರಣ್ಯ ಮಾಡಿ ಕೃಷಿ ಇದಾಗಿದೆ. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಗಿಡದ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಅಂತರ ಬಹಳ ಇತ್ತು. ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳ ಸಾಲಿನ ನಡುವೆ ಬಾಳೆ ಬೆಳೆದೆ. ಮಾವಿನ ಗಿಡಗಳು ದೊಡ್ಡವು ಆಗುವ ತನಕ ಬಾಳೆ ಬೆಳೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಕೊಳೆವೆ ಬಾವಿಯ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿತ್ತು. ಬಾಳೆಗೆ ನೀರು ಬಹಳ ಬೇಕು. “ನನ್ನನ್ನು ನೀರಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ(ಬೆಳೆದವನ)ನ್ನು ಊರಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸುವೆ” ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಬಾಳೆಗೆ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಆದರೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಬಾಳೆ ಒಣಗತೊಡಗಿತು. ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಾಳೆಯ ಬದಲಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಬೆಳೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು.

ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಮೊದಲು ಬಾಳೆ ಹಚ್ಚುವಾಗ ನನಗೆದುರಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ‘ಒಮ್ಮು’ ಬರಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಮೂಢನಂಬಿಕೆ. ಒಮ್ಮು ಬಾರದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಾಳೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮು ಬಾರದೆ ಬೆಳೆದ್ದೇ ಆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗದು. ಯಾರಿಗೆ ಒಮ್ಮು ಬಂದಿವೆಯೋ ಅವರಷ್ಟೇ ಹಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಸಲಹೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನನ್ನು ಅಂಜಿಸಿದರು. ದೇವರಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಷ್ಟೇ ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಲವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಂಗ ಕೇಳಿ ಬಾಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾವಿನಗಿಡ ಹಚ್ಚಲೂ ಒಮ್ಮು ಬರಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಆಯ್ತು ಬಾಳೆ ಹಚ್ಚಲು ಒಮ್ಮು ಬರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಆದರೆ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನಲು ಮ್ಮ ಬರಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲು ಪಂಚಾಂಗ ಕೇಲಿ ಒಳಿತಾಗುವುದೆಂದರೆ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಾಳೆಹಣ್ಣು ದೇವರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಪಿಸುವರಲ್ಲ. ಆಗಲೂ ಪಂಚಾಂಗ ಕೇಳಿ ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುವರೋ?

ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಲಿ, ನನ್ನ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಲೀ ದೊರಕಲೇ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನದು ಒಂದು ಹುಂಬಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸ್ವಭಾವ. ಆದರೆ ಹುಂಬತನವಲ್ಲ. ಮಾಡಬಾರದೆಂದದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಪ್ಪನಂತೂ 'ಮಾತು ಕೇಳದ ಮಗ' ಎಂದು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಆತಂಕಪಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಲು ಮಾತು ಕೇಳದ ಮಗ ಎಂದರೂ ಸರಿ. ಯಾವ ಪಂಚಾಂಗದಿಂದವನನ್ನು ಕೇಳಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ತಗ್ಗು ತೋಡಿ ಆಗಲೇ ಬಾಳೆ ಸಸಿ ತಂದು ನೆಡಲು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ನನ್ನಪ್ಪ ಪಕ್ಕದ ಹೊಲದ ಚಂಬಣ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, 'ನಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗಿನ್ಯಾವರಿಗೆ ಬಾಳಿ ಹಚ್ಚಾಕ ಮ್ಮ ಬಂದಿಲ್ಲಾ. ಇಂವಾ ನೋಡಿದರ ಮಂಡ ಅದಾನು. ಅವಗ ಬಾಳಿ ಹಚ್ಚಬ್ಯಾಡನ್ನು ನೀನೇ ಬೇಕಾದರೆ ಹ್ವಇಕೊಟ್ಟು ಬಾ ಎಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಚಂಬಣ್ಣನಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಿಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಳೆ ಸಸಿ ನೀನೇ ಬೇಕಾದರೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಟ್ಟು ಬಾ ಎಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಚಂಬಣ್ಣನಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದಿಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲಾ ಬಾಳೆ ಸಸಿ ನೀನೇ ಹಚ್ಚಿರುವೆನೆಂದು ಹೇಳು. ಎಂದು ನಾನೇ ಹಚ್ಚಿದ್ದೆ.

ಬಾಳೆ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡ ಗಿಡವಾಗಿ ಗೊನೆ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಾಳೆಗೊನೆಗಳು! ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಭಾರವಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಾಗಿದ್ದವು. ಒಂದೊಂದು ಬಾಳೆಯ ಗೊನೆಯಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲೆಂದರೂ 180ರಿಂದ 260 ರಷ್ಟು ಬಾಳೆಕಾಯಿಗಳು! ಶಣ್ಣ ಹುಡುಗರ ಕೈಗೆ ಅಮರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹಣ್ಣುತಿಂದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡಕ್ಕೂ ಕವಲುಗಟ್ಟಿಗೆಯ ಆಸರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಏನು ಬಾಳೆ ಬೆಳೆದಿದೀರಿ ಎಂಥಾ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದೀರಿ? ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮನೆಮಂದಿಯೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ತೇಗಿದರು. ಬಂದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಬಂಧು ಬಾಂಧವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟೆ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆಗ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಧಾರಣೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೊಳಿವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದು ನಿಂತಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕೊಳಿವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಬಂದಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಒಂದೂವರೆ ಎಚ್ ಪಿ ಯ ಮೋಟಾರು ಕೋಡ್ರಿಸಿದ್ದೆ. ಬಾಳೆಗಿಡಗಳು ನೀರಿಲ್ಲದೇ ಒಣಗತೊಡಗಿದ್ದವು. ಆಗಲೇ ನುಗ್ಗೆಯ ಬೀಜ ಹಾಕುವ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆ. 'ಏ ಮಗನ್ಯಾ ನುಗ್ಗೀ ಹಾಕಬ್ಯಾಡೋ ನುಗ್ಗಿ ಹಾಕಿದವನ್ನಾ ನುಗ್ಗ ನುಗ್ಗ ಮಾಡುವುದು'. ನನ್ನಪ್ಪ ಅವ್ವ ಇಬ್ಬರೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ 'ಸೋ' ಎಂದಳು. 'ನೀ ಏನ ಕಲತ್ತೇನಂತ ದಿಮಾಕಿಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮಾತು ಕೇಳುಲೇ ನುಗ್ಗಿ ಬೆಳೆಯಾಕ ಹೊಂಟಿದಿಯಂತ 'ನಾನುಗ್ಗೋ ನೀನುಗ್ಗೋ' ಅಂತ ಹಿರ್ಯಾರು ಶಾಸ್ತ್ರಾ ಮಾಡಿದಾರು. ಅದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ.' ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. 'ಅದೇ ನುಗ್ಗೆಯ ಸಾರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉಣ್ಣುತ್ತಾರಲ್ಲ?' ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿತ್ತು.

ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವವರು ನಾವೇ! ಹೊಂದೊಮ್ಮೆ ನನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನಜ್ಜನಿಗೆ ಹೀಗಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಾಳೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಿತ್ತು. ಅದು ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಿತ್ತು. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗೆ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಟೊಂಗೆ ಮುರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಚಾಟಿ.' ಎಂಬ ಮಾತು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕು. ಮದುವೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬುಟ್ಟಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಂತೆ. ಅದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಾಗಿರಲು ಸಾಕು. ಬಾಳೆ ಬೆಳೆದು ಋಷಿಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆ ಬೆಲೆಯಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದೆ. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣು, ಹವಾಗುಣ ಮತ್ತು ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಪಂಚಾಂಗ ನೋಡಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳುವವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು? 'ಬಾಳಿ ಹಣ್ಣಿನ ಫಲ ನುಗ್ಗೆಯಂಗಲ್ಲ'. ಎಂದು ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದಂತೆ ಮಾತಾಡತೊಡಗಿದ್ದರು. 'ಏನಾದರೂ ಆಗುವದಿದ್ದರೆ ನನಗೇ ಆಗಲಿ, ಅನುಭವಿಸಲು ನಾನು ತಯ್ಯಾರ ಗಿರುವೆ'. ಇದೇ ನನ್ನ ಉಪಾಯವಾಗಿತ್ತು.

ಔಷಧಿಗಳ ಆಗರವಾಗಿರುವ ನುಗ್ಗೆಯಂತಹ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಷ್ಣುಗಳು! ಕೆಡುಕು ಮಾಡುವ ಗುಣ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿದೆ ಹೊರತು ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ. ನುಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಜೀವಸತ್ವಗಳು ಹೇರಳವಾದ ನುಗ್ಗೆ ಇರುಳುಗಣ್ಣಿನ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ನುಗ್ಗೆಯ ಸಾರು ವಿಶಿಷ್ಟ ರುಚಿ, ಸ್ವಾದ ಉಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ನುಗ್ಗೆಯ ಚಿಗುರೆಲೆ ಹಾಗೂ ಹೂವುಗಳ ಪಲ್ಯಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನುಗ್ಗೆಯ ಎಲೆ, ಬೇರು ಮತ್ತು ತೊಗಟೆ ನರ ಸಂಬಂಧಿ ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳುಳ್ಳ ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ನುಗ್ಗೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಾಳೆ ಗಿಡದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕುರಿಪಿಯಿಂದ ಮಡಿ ಮಾಡಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಬಂದವನೇ “ಅವೆಂಥಾ ಬೀಜಾ ಕಾಕ್ಟಾಕತ್ತಿದೀ?” ಎಂದಾಗ ‘ಇವು ನುಗ್ಗೆ ಬೀಜ, ಕಾಯಿ ಆಗುವುದು. ಸಾರು ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವರು.’ ಎಂದು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದೆ. ಆತ ಮನೆಗೆ ಹೋದವನೇ ‘ಅಪ್ಪಾ ನಾನೂ ಸಾರ ಮಾಡೂ ನುಗ್ಗೆ ಬೀಜ ಹಾಕಿದೆವು’ ಎಂದು ಎಲ್ಲರ ಎದುರು ಹೇಳಿದ್ದ. ನನ್ನಪ್ಪನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ನೆತ್ತಿಗೆರೆತ್ತು. ‘ಅಂವಾ ಏನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೇಳವಲ್ಲಾ. ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಕಿತ್ತ ಒಗದ ಬರಬೇಕಿತ್ತೇನು’ ಎಂದು ಒದರಾಡತೊಡಗಿದ್ದ. ಆದರೆ ಹಾಗೇನೂ ಮಾಡದೇ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತಾಡುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಎಂಟು ತಿಂಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಟ್ಟು ಟೊಂಗೆ ಟೊಂಗೆಗಳೆಲ್ಲ ಹೂವಾಗಿ ಮುತ್ತಿನ ಗೊಂಚಲು ಆಗಿತ್ತು. ದುಂಬಿ, ಜೇನು ಹೂವಿನತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದವು. ನುಗ್ಗೆಯ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ತೋಟದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಸರಿಸಿತ್ತು. ಗಮ ಗಮ ವಾಸನೆಯೇ ವಾಸನೆ! ಅಂಗಿ ಕಸಿಯಂತಹ ನುಗ್ಗೆಯ ಮಿಡಿಗಳು ಜೋತು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಒಂದೊಂದು ಗಿಡದಲ್ಲಿ 300 ರಿಂದ 400 ರಷ್ಟು ಕಾಯಿಗಳ ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲು ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾಗುವಂತೆ ಆಗಿದ್ದವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನುಗ್ಗೆಕಾಯಿ ಉದ್ದ ಹಾಗು ಬಾರು ಕೋಲಿನ ಗುಣಿಯಂತೆ ದಪ್ಪಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಒಂದೊಂದು ಕಾಯಿ ಪಡುವಲ ಕಾಯಿಯಂತೆ ದಪ್ಪಗೆ ಆಗಿದ್ದವು.

ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಕಾಯಿ ಆಗುವ ನುಗ್ಗೆಗೆ ಯಾವ ರೋಗ ಮತ್ತು ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಆಗಲಾರದು. ಸಾವಯವದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರದಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರತೊಡಗಿತ್ತು. ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆ ಕಾಯಿ ಹಾಕಿ ಕುದಿಸಿ ಸಾರು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾರಿನ ಪರಿಮಳ ಮೂಗಿಗೆ ಬಡಿಯುವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆದರೆ ನುಗ್ಗೆ ನುಗ್ಗೆ ನುಗ್ಗೆನುಗ್ಗೆನುಗ್ಗೆ. ನುಗ್ಗೆಯು ನನ್ನ ಹಿಗ್ಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ನುಗ್ಗೆ ಬೆಳೆಯುವವರು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗೆ ಬಲಿಯಾಗದೆ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ಬೆಳೆಯಿರಿ. ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.